

## 1. 4 ΣΕΝΑΡΙΑ ΚΡΙΣΗΣ ΓΙΑ ΕΛΛΑΔΑ

Μέσο: . . . . . ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 26/01/2026 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 26/01/2026

Σελίδα: . . . . . 1



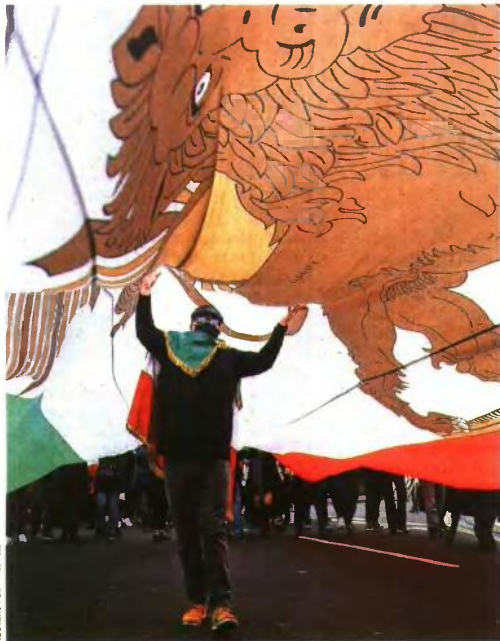
## ΓΕΩΠΟΛΙΤΙΚΑ 4 ΣΕΝΑΡΙΑ ΚΡΙΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

- Και ένα μήνυμα από τον Μητσοιάκη που θέλει να αξιοποιήσει τη διεθνή ρευστότητα

Σ. 8-9



# FOCUS - 1



REUTERS/TONY MELVILLE

Διαδηλωτής βοηθά να υψωθεί μια μεγάλη ιρανική εθνική σημαία της περιόδου πριν από την Ισλαμική Επανάσταση κατά τη διάρκεια «Πορείας για ένα Ελεύθερο Ιράν», στο Λονδίνο

## ΣΕΝΑΡΙΟ 1 Ανάφλεξη στο Ιράν

**Η ΣΥΝΘΗΚΗ ΣΤΟ ΙΡΑΝ** είναι ιδιαίτερα δύσκολη και κανείς δεν μπορεί να αποτρέψει το χειρότερο σενάριο που μπορεί να μετατρέψει τη χώρα σε μια ακόμη μαύρη τρύπα ανασφάλειας στην ευρύτερη περιοχή. Ένα νέο ξέσπασμα διαδηλώσεων, οι οποίες θα κατασταλούν βίαια, μπορεί να οδηγήσει στην απόφαση των διαδηλωτών να κλιμακώσουν τη βία από μέρους τους. Μια σημαντική παράμετρος σε αυτό το ενδεχόμενο θα ήταν εάν μέρος των ενόπλων δυνάμεων ή των σωμάτων ασφαλείας του καθεστώτος υποστηρίξει τους διαδηλωτές. Μια συνθήκη που θα μπορούσε να οδηγήσει σε έναν εμφύλιο πόλεμο ή έναν υβριδικό πόλεμο, με την εμπλοκή αντιπροσώπων και ένοπλων οργανώσεων από την περιοχή, όπως είχε γίνει στην περίπτωση της Συρίας. Σε αυτό το σενάριο δεν μπορεί να αποκλειστεί και η στρατιωτική παρέμβαση από τις ΗΠΑ που μπορεί να οδηγήσει σε αντίδραση από το καθεστώς του Ιράν με στοχοποίηση αμερικανικών βάσεων ή και του Ισραήλ, συνθήκη που θα μας οδηγήσει σε γενικευμένη κλιμάκωση.

### ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ Προφυγγικές μετακινήσεις και ενίσχυση της τρομοκρατικής απειλής

Εκταμένη βία και εμφύλιος πόλεμος στο Ιράν μπορούν να οδηγήσουν σε εξαναγκαστική μετακίνηση εκατοντάδες χιλιάδες Ιρανούς, δημιουργώντας μια εντατική προσφυγική πίεση προς τις χώρες πρώτης υποδοχής της Μεσογείου και κυρίως για την Ελλάδα και την Ιταλία. Εξίσου επικίνδυνον θα είναι και η πιθανότητα ριζοσπαστικοποίησης μεταναστευτικού πληθυσμού από το Ιράν που βρίσκεται ήδη στη χώρα και η πρόκληση επεισοδίων ή και επιθέσεων εναντίον άλλων Ιρανών ή και χώρων που σχετίζονται με το Ισραήλ ή και τις ΗΠΑ, ιδιαίτερα αν υπάρξει στρατιωτική επέμβαση από τις τελευταίες. Δεν μπορεί να αποκλειστεί η περίπτωση το καθεστώτος, ως απάντηση σε ΗΠΑ και Ισραήλ, να προσπαθήσει να αξιοποιήσει εγκληματικά δίκτυα για την πρόκληση επιθέσεων κατά ευρωπαϊκών χωρών. Αντιστοίχη απόπειρα είχε υπάρξει στο παρελθόν, αλλά απετράπη από την Ελληνική Αστυνομία. Μια συνθήκη γενικευμένης βίας στο Ιράν μπορεί να εργαλειοποιηθεί και από τις διεθνείς ισλαμιστικές τρομοκρατικές οργανώσεις (ISIS, Al Qaida) για την πραγματοποίηση επιθέσεων ή την παράτρυνση μοναχικών δρώντων.

# Η Ελλάδα ανάμεσα στις

Η γεωγραφική θέση και οι διεθνείς συμμαχίες καθιστούν την Ελλάδα ευάλωτη σε εξωτερικές πιέσεις με εσωτερικές επιπτώσεις



**NEWS ANALYSIS**  
ΤΟΥ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ ΚΑΡΑΤΡΑΝΤΟΥ

Δρ Ευρωπαϊκής Ασφάλειας και Νέων Απειλών, επιστημονικός συνεργάτης **ΕΛΙΑΜΕΠ**

Τα τελευταία χρόνια η εξωτερική ασφάλεια συνδέεται εντονότερα με την εσωτερική, με τις εξελίξεις στο διεθνές περιβάλλον να επηρεάζουν σημαντικά τους κινδύνους απειλών για γεωγραφικά υποσυστήματα και χώρες. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αυτής της προσέγγισης αποτελεί η ΕΕ, που σε όλα τα κείμενα στρατηγικής ασφάλειας, κυρίως μετά το 2014, αναδεικνύει την αλληλεπίδραση των δύο αυτών επιπέδων. Η τελευταία μάλιστα Στρατηγική για την Εσωτερική Ασφάλεια - ProtectEU - έχει

καθοριστεί σε σημαντικό βαθμό από τις εξελίξεις σε περιφερειακό και παγκόσμιο επίπεδο και κυρίως από τον πόλεμο στην Ουκρανία και τις υβριδικές επιχειρήσεις της Ρωσίας. Είναι λοιπόν απαραίτητο τα κράτη να κάνουν τη συγκεκριμένη άσκηση για να εντοπίσουν τις πιθανές απειλές για την ασφάλειά τους ως αποτέλεσμα γεωπολιτικών κρίσεων και συγκρούσεων. Η Ελλάδα, λόγω και της γεωγραφικής της θέσης, δεν θα μπορούσε σε καμία περίπτωση να αποτελέσει εξαίρεση.

## ΣΕΝΑΡΙΟ 2

### Ένταση στις διατλαντικές σχέσεις και αντιπαράθεση ΗΠΑ - ΕΕ



REUTERS/DAVID J. PHILLIP

**ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ** μέχρι τον πόλεμο στην Ουκρανία είναι εμφανές πως ΗΠΑ και ΕΕ αποκλίνουν σε πάρα πολλά σημαντικά διεθνή ζητήματα. Μας το απέδειξε με τον πλέον εμφανικό τρόπο και η κρίση στη Γροιλανδία. Δεν πρέπει άλλωστε να προσπερνάμε τις αναφορές της Στρατηγικής Εθνικής Ασφάλειας των ΗΠΑ για την ΕΕ. Η εξέλιξη της υπόθεσης της Γροιλανδίας ή κάποιο άλλο ζήτημα που θα προκαλέσει εκ νέου ένταση μεταξύ των δύο πόλων του διατλαντικού δεσμού μπορεί να κλιμακωθεί σε κρίση. Σε μια τέτοια συνθήκη δεν μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο οι ΗΠΑ να αποχωρήσουν από το ΝΑΤΟ, όπως έχει άλλωστε απειλήσει ο πρόεδρος Τραμπ ότι μπορεί να κάνει. Μια τέτοια εξέλιξη θα δημιουργούσε το υπόβαθρο ώστε αυταρχικές δυνάμεις να εκμεταλλευτούν την κρίση για να δοκιμάσουν τις δυνατότητες της ΕΕ ή μεμονωμένων κρατών - μελών. Δύο χώρες - κλειδιά είναι προφανώς η Ρωσία και η Τουρκία.

### ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ Συνοριακή κρίση και υβριδικές επιχειρήσεις

Μια κρίση στο ΝΑΤΟ, ειδικότερα αν αυτή οδηγήσει σε αποχώρηση των ΗΠΑ. Θα αποσύρει μια σημαντική εξωτερική δικλίδα εξισορρόπησης της Τουρκίας και της επιθετικότητας της κυρίως έναντι της Ελλάδας, η οποία είναι χώρα - μέλος του ΝΑΤΟ, αλλά και της Κύπρου. Μια συνθήκη παράλυσης του ΝΑΤΟ και πίεσης στην ΕΕ για την επόμενη ημέρα μπορεί να δημιουργήσει το υπέδαφος ώστε η Τουρκία να επαναλάβει ένα σκηνικό κρίσης, αντίστοιχης με αυτής του 2020 στον Εβρο, εργαλειοποιώντας μεταναστευτικούς πληθυσμούς. Αντίστοιχα, είναι πολύ πιθανό να εκμεταλλευτεί την ευκαιρία η Ρωσία για μια εκτεταμένη φάση υβριδικών επιχειρήσεων σε ευρωπαϊκές χώρες, συμπεριλαμβανομένης της Ελλάδας. Επιχειρήσεις που μπορούν να αφορούν τη στοχοποίηση κρίσιμων υποδομών και δικτύων, κυβερνοεπιθέσεις μεγάλης κλίμακας, αξιοποιώντας τις διάφορες ομάδες Hacker που δουλεύουν για τη Ρωσία, αλλά και οργανωμένες εκστρατείες παραπληροφόρησης. Ιδιαίτερα από τη στιγμή που πλησιάζουμε στον τελευταίο χρόνο ληψιακού της κυβέρνησης και στο εκλογικό ορίζοντα του 2027.

Ο πρόεδρος των ΗΠΑ Ντόναλντ Τραμπ κοπάζει το μελανιασμένο του χέρι, καθώς παρίσταται στην ανακοίνωση του καταστροφικού της πρωτοβουλίας του «Συμβουλίου Ειρήνης», στο περιθώριο του 56ου Παγκόσμιου Οικονομικού Φόρουμ στο Νταβός της Ελβετίας

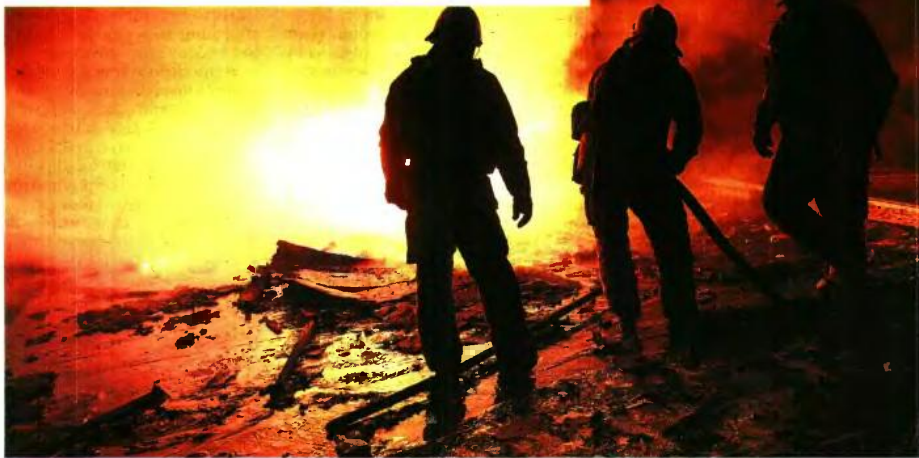


# Γεωπολιτικές κρίσεις

Το παγκόσμιο – αλλά και το περιφερειακό – περιβάλλον ασφάλειας προβλέπεται δυσμενές για το 2026. Η συνένχια των συγκρούσεων, η αυξημένη πιθανότητα μονομερών επεμβάσεων σε τρίτες χώρες, ο ανταγωνισμός των μεγάλων δυνάμεων, η πιθανή κατάρρευση καθεστώτων (π.χ. Ιράν), οι εκτεταμένες υβριδικές επιχειρήσεις αλλά και οι φυσικές και τεχνολογικές καταστροφές μπορούν να επηρεάσουν με διάφορους τρόπους την ασφάλεια της Ελλάδας. Μπορούμε λοιπόν να δούμε υπάρχουσες απει-

λές να εντείνονται, νέες να αναδεικνύονται και κρίσεις να επαναλαμβάνονται ή να ξεσπούν. Παράλληλα, οι στρατηγικές συμμαχίες της χώρας με το Ισραήλ, αλλά και τις ΗΠΑ, μπορούν να εργαλειοποιηθούν στο πλαίσιο των απειλών, ενώ η πιθανότητα έντασης στις σχέσεις με την Τουρκία, μπορεί να επιβαρύνει και το περιβάλλον εσωτερικής ασφάλειας. Ας αναλύσουμε τέσσερα πιθανά σενάρια κρίσεων και εντάσεων και το πώς μπορούν να επηρεάσουν την ασφάλεια της Ελλάδας.

► Ουκρανοί πυροσβέστες προσπαθούν να σβήσουν φωτιά ύστερα από χτύπημα ρωσικών drones σε κτίριο στο Χάρκοβο



REUTERS/SCALA/ALICIA

## ΣΕΝΑΡΙΟ 3 Αστάθεια στην Ουκρανία

**ΠΟΛΛΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ** υπάρχουν και για την επόμενη ημέρα στην Ουκρανία, ύστερα από την ενδεχόμενη συμφωνία για τον τερματισμό του πολέμου. Τα μέτωπα είναι πολλαπλά, από τις εκλογές, μέχρι τις υποδομές και τη γενικότερη σταθερότητα της χώρας. Όπως έχουμε δει σε αρκετές περιπτώσεις στο παρελθόν, μετά τον τερματισμό ενός πολέμου έχουμε την ενίσχυση εγκληματικών ή και εξτρεμιστικών ομάδων. Φόβος που υπάρχει και για την επόμενη ημέρα στην Ουκρανία. Δεν πρέπει να ξεχνάμε πως στην Ουκρανία υπάρχει μια μεγάλη διασπορά όπλων διαφόρων κατηγοριών και τύπων, καθώς και ένας σημαντικός αριθμός μισθοφόρων, πρώην φιλακισμένων και ανθρώπων με ποινικό υπόβαθρο που πολεμούν

και στις δύο πλευρές, κυρίως όμως για τη Ρωσία. Μια συνθήκη που έχει αναδειχτεί ήδη και σε διάφορες εκθέσεις της EUROPOL. Σε αυτό το σενάριο, ένας μεγάλος αριθμός όπλων και πυρομαχικών θα βρεθεί στις παράνομες αγορές και ένας σημαντικός αριθμός ενόπλων θα ενταχθεί σε εγκληματικές οργανώσεις.

**ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ**  
**Ενίσχυση της απειλής του διεθνικού οργανωμένου εγκλήματος**  
Το παράνομο εμπόριο όπλων είναι μια από τις πλέον απειλητικές μορφές του οργανωμένου εγκλήματος στην Νοτιοανατολική Ευρώπη, με τις χώρες των Δυτικών Βαλκανίων, αλλά και την Τουρκία, να αξιοποιούνται σε όλη αυτή τη διαδικασία. Εάν λοιπόν

υπάρξει αστάθεια στη μεταπολεμική Ουκρανία και ένας σημαντικός αριθμός όπλων βρεθεί στις παράνομες αγορές αυτό θα επηρεάσει γενικότερα την ανάπτυξη και τη δραστηριότητα αυτών των οργανώσεων στην περιοχή, συμπεριλαμβανομένης της Ελλάδας. Πέραν ωστόσο της απειλής θανατηφόρα όπλα μεγάλου βελονικού να βρεθούν στα χέρια των υπάρχουσών εγκληματικών ομάδων, υπάρχει ο κίνδυνος ένας μεγάλος αριθμός εμπειροπληρών με ποινικό υπόβαθρο να ενταχθεί σε ήδη υπάρχουσες οργανώσεις από τις ανατολικές χώρες ή και να δημιουργηθούν νέες, αυξάνοντας τον κίνδυνο διάχυσης της βίας, στο πλαίσιο αντιπαράθεσης για τον έλεγχο εγκληματικών δραστηριοτήτων.

## ΣΕΝΑΡΙΟ 4 Ενίσχυση του αντι-αμερικανισμού και του αντισημιτισμού

**ΟΙ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΙΣ** στη Μέση Ανατολή μετά την τρομοκρατική επίθεση της Χαμάς στο Ισραήλ στις 7 Οκτωβρίου 2023 προκάλεσαν ένα νέο κύμα αντισημιτισμού σε πολλές χώρες της Δύσης, αλλά και τρομοκρατικές επιθέσεις όπως αυτή στην Αυστραλία. Η επιχείρηση των ΗΠΑ στη Βενεζουέλα για τη σύλληψη του Νικολά Μαδούρο και η πιθανότητα παρεμβάσεων σε άλλες χώρες της Κεντρικής και Λατινικής Αμερικής, όπως η Κούβα και η Κολομβία, μπορούν να ενισχύσουν το αίσθημα του αντιαμερικανισμού. Σε αυτή την περίπτωση, καταλύτης θα ήταν μια πιθανή στρατιωτική επέμβαση στο Ιράν, η οποία θα εργαλειοποιούνταν πλήρως από το καθεστώς για να ενισχύσει το αφήγημά του περί εξωτερικής παρέμβασης και υποκίνησης των διαδηλώσεων. Αντίστοιχα, πιθανή εμπλοκή του Ισραήλ με το Ιράν θα εντείνει περαιτέρω και τον αντισημιτισμό. Σε αυτό το σενάριο αυτή η εξέλιξη δεν θα περιοριστεί σε κοινωνική και πολιτική δυναμική, αλλά θα ενισχύει την απειλή της τρομοκρατίας – εγκώριας και διεθνούς.

**ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ**  
**Ενίσχυση της απειλής της τρομοκρατίας και του βίαιου εξτρεμισμού**  
Η Ελλάδα αποτελεί στρατηγικό σύμμαχο των ΗΠΑ και του Ισραήλ, με τις σχέσεις και με τις δύο χώρες να έχουν καταλυτικά αναβαθμιστεί τους τελευταίους μήνες, σε συνέχεια σημαντικών συμφωνιών. Επιπρόσθετα, η Ελλάδα είναι η χώρα της Ευρώπης που έχει την εντονότερη ριζοσπαστικοποίηση στους χώρους της άκρας Αριστεράς και της αναρχίας, στα αφηγήματα των οποίων κυριαρχεί ο αντιαμερικανισμός και ο αντισημιτισμός. Σε αυτό το πλαίσιο διεθνείς τρομοκρατικές οργανώσεις μπορεί να στοχοποιήσουν την Ελλάδα, λόγω της σχέσης της με το Ισραήλ και τις ΗΠΑ, σχεδιάζοντας πιθανές επιθέσεις εναντίον χώρων που συνδέονται με αυτές τις δύο συμμαχικές χώρες. Επίσης, δεν μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο μια οζύνηση της αντίθεσης σε ΗΠΑ και Ισραήλ να αξιοποιηθεί και από εγκώριες – κυρίως ακροαριστερές και αναρχικές – τρομοκρατικές ή βίαιες εξτρεμιστικές οργανώσεις για την πραγματοποίηση επιθέσεων.  
Τα τελευταία χρόνια και ιδιαίτερος οι πρώτες ημέρες του 2026 μας έχουν αποδείξει πως δεν μπορούμε να προσεγγίζουμε τις διεθνείς εξελίξεις με γραμμική προσομή. Ακόμη και γκρίζοι κύκνοι (γεγονότα που ξέρουμε πως θα αντιμετωπίσουμε, αλλά δεν γνωρίζουμε το πότε και τον βαθμό έντασης), όπως η πανδημία, δεν ήταν εφικτό να προβλεφθούν. Για αυτό δεν μπορεί κανείς να θεωρήσει αυτά τα σενάρια κάτι παραπάνω από υποθέσεις εργασίας που μπορούν να τροφοδοτήσουν στις σχετικές εκτιμήσεις και αξιολογήσεις απειλών.  
Ο σχεδιασμός ασφάλειας πλέον δουλεύει σε αυτή την κατεύθυνση. Αλλά ακόμη και αν επιβεβαιωθούν δεν θα είναι η πρώτη φορά που η Ελλάδα θα βρεθεί αντιμέτωπη με πολλαπλές κρίσεις, απειλές και προκλήσεις, τις οποίες όμως κατάφερε να διαχειριστεί με επιτυχία. Από την κρίση στον Εβρο μέχρι τη διείσδυση τρομοκρατών στους μεταναστευτικούς πληθυσμούς ή διάφορες κυβερνοεπιθέσεις. Αυτό όμως δεν σημαίνει πως οι χώρες πρέπει να επαναπαύονται. Αντίθετα, πρέπει να ενισχύουν συνεχώς τις δυνατότητες τους αξιοποιώντας κυρίως τις νέες τεχνολογίες, την εταμοκρατική γνώση και τα αλυτικά εργαλεία.  
Καλύτερα να έχεις εξεταστεί το ενδεχόμενο να σου πέσει ο ουρανός στο κεφάλι, όπως φοβούνται οι Γάλλοι στο κόμμα Αστερίξ, παρά να μην έχεις προετοιμαστεί για μια πιθανή κρίση.